

Folketingets Socialudvalg

Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Dato: 21. juni 2007

Tlf. 3392 9300
Fax. 3393 2518
E-mail sm@sm.dk

CAP/ J.nr. 2007-2465

Under henvisning til Folketingets Socialudvalgs brev af 11. maj 2007 følger hermed socialministerens endelige svar på spørgsmål nr. 12-16 (Ad B 129).

Spørgsmål nr. 12:

”Vil ministeren oplyse, hvilke principafgørelser, der er truffet i Ankestyrelsen, som pålægger en kommune at følge opfordringen i Socialministeriets vejledning og dermed beregne tilskud til en hjælpeordning efter servicelovens § 96 efter reglerne i overenskomst om aflønning af hjemmehjælpere m.v.?”

Spørgsmål nr. 13:

”Vil ministeren oplyse, hvilke principafgørelser der er truffet i Ankestyrelsen, som giver en kommune medhold i, at den ikke er forpligtet til at følge opfordringen i Socialministeriets vejledning og dermed beregne tilskud til en hjælpeordning efter servicelovens § 96 efter reglerne i overenskomst om aflønning af hjælpere m.v.?”

Spørgsmål nr. 14:

”Vil ministeren oplyse, i hvilke tilfælde en kommune er forpligtet til at følge opfordringen i Socialministeriets vejledning og dermed beregne tilskud til hjælpeordninger efter servicelovens § 96 efter reglerne i overenskomst om aflønning af hjemmehjælpere m.v., og i hvilke tilfælde en kommune ikke er forpligtet til at følge opfordringen i Socialministeriets vejledning?”

Spørgsmål nr. 15:

”Vil ministeren opfordre Ankestyrelsen til i særlig grad at antage sager til principbehandling, der drejer sig om beregning af tilskud til en hjælpeordning efter servicelovens § 96 i overensstemmelse med Socialministeriets

vejledning om aflønning af hjælpere, jf. at Socialministeriet i sin tid opfordrede Ankestyrelsen til i særlig grad at antage sager om servicelovens § 100 om merudgifter (dengang § 84) for at fastlægge niveauet ved bestemmelsens indførelse i sin nuværende formulering den 1. januar 2003?”

Spørgsmål nr. 16:

”Vil ministeren oplyse, om Ankestyrelsen i konkrete sager har indhentet fortolkninger fra Socialministeriet om rækkevidden af vejledningens regler om aflønning af hjælpere, samt oplyse hvad Socialministeriet har svaret Ankestyrelsen i disse situationer?”

Svar:

Da der i høj grad er sammenhæng i spørgsmål 12-16, har jeg valgt at svare på disse spørgsmål under et.

Jeg kan oplyse, at Ankestyrelsen i SM C-33-04 har behandlet spørgsmål om hjælperes løn- og ansættelsesforhold. Ankestyrelsen traf i den forbindelse følgende afgørelse:

”Ankestyrelsen fandt ikke, at det bevilgede tilskud i henhold til servicelovens 77 kunne anses for at være i strid med formålet med hjælpeordningen.

Det betød, at kommunen ikke kunne pålægges at udbetale yderligere tilskud.

Begrundelsen for afgørelsen var, at den lønftale, som ansøger havde indgået med sine medhjælpere, var en konkret privatretlig lønftale og ikke en afgørelse efter den sociale lovgivning. De sociale klageinstanser havde derfor ikke kompetence til at tage stilling til sådanne aftaler.

De sociale klageinstanser kunne derimod påse om det tilskud, som kommunen havde ydet ansøger efter servicelovens § 77, var i overensstemmelse med intentionerne og formålet med hjælpeordningen, således at han havde mulighed for at ansætte hjælpere, som det var hensigten med bestemmelsen.

Ankestyrelsen fandt ikke, at der i ansøgers sag var konkrete holdepunkter for, at kommunens bevilling til dækning af udgifter til ansættelse af hjælpere til pleje, overvågning og ledsagelse ikke var lovmedholdelig.

Ankestyrelsen lagde herved vægt på, at der ikke i serviceloven var fastsat nærmere regler om aflønning af hjælpere til pleje, overvågning og ledsagelse.

Ankestyrelsen lagde endvidere vægt på, at der heller ikke sås at foreligge

faglig overenskomst for handicaphjælperne.

Ankestyrelsen bemærkede, at det anførte i Socialministeriets vejledning af 10. marts 1998, pkt. 73, om at aflønning af hjælperne normalt bør ske efter de almindelige regler i overenskomst om aflønning af hjemmehjælpere, alene kunne betragtes som vejledende retningslinier.

Ankestyrelsen bemærkede endeligt, at det forhold, at ansøger ønskede at give sine hjælpere, som han havde haft gennem flere år, bedre lønforhold, ikke kunne anses for at være særlige forhold, der bevirkede, at kommunens tilskud (uden de forbedrede lønforhold) ikke kunne anses for at være i overensstemmelse med lovgivningen.”

I forbindelse med behandlingen af denne sag indhentede Ankestyrelsen bemærkninger fra Socialministeriet. Bemærkningerne fremgår af sagsfremstillingen i omtalte SM:

”Ankestyrelsen indhentede under sagens behandling en udtalelse fra Socialministeriet. Det fremgik heraf, at ministeriet var af den opfattelse, at lønniveauet ikke i sig selv kunne indbringes for klageinstanserne. Men hvis den handicappedes behov ikke kunne dækkes inden for det fastsatte lønniveau, f.eks. fordi det i praksis ikke var muligt, at rekvirere hjælp i det omfang og til de formål, som lå til grund for bevillingen, ville selve udmålingen af hjælpen kunne indbringes for klageinstanserne.

Socialministeriet bemærkede, at kommunerne havde mulighed for at træffe generelle afgørelser, (servicedeclarationer) om eksempelvis hvilket tilskud kommunen ville yde pr. time. Sådanne generelle afgørelser var omfattet af det kommunale serviceniveau, der ikke kunne indbringes for anden administrativ klagemyndighed, jf. retssikkerhedslovens § 60, stk. 2.

I hvilket omfang konkrete afgørelser overfor enkelte borgere, hvor kommunen henviste til det fastsatte serviceniveau, ville kunne efterprøves, måtte bero på administrativ praksis. Klageinstanserne måtte i den forbindelse bl.a. være forpligtet til at påse, at tilkendelsen af en hjælpeordning ikke blev illusorisk på grund af en servicedeclaration.”

Jeg kan supplerende oplyse, at Ankestyrelsen i SM C-31-00 omhandler støtte til udmåling af tillæg i forbindelse med udmåling af støtte efter den daværende servicelovs § 76, stk. 1, nu § 95, stk. 1.

Jeg kan desuden slå fast, at vejledninger ikke er bindende forskrifter for kommunerne. Vejledninger har netop, som det ligger i ordet, vejledende karakter for kommunerne. En vejledning kan derfor alene angive retningslinier for fortolkningen af en bestemmelse.

I forhold til Ankestyrelsen kan jeg oplyse, at Ankestyrelsen er klageinstans for administrative afgørelser på det sociale område. Ankestyrelsens virke er reguleret i kapitel 9-11 lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Det fremgår nærmere af § 63, at det sociale nævns afgørelser ikke kan indbringes for en anden administrativ myndighed. Ankestyrelsen kan dog på baggrund af en klage optage en sag til behandling, når Ankestyrelsen skønner, at sagen har principiel eller generel betydning. Jeg kan i den forbindelse oplyse, at jeg ikke kan pålægge Ankestyrelsen at optage bestemte sager til behandling, ligesom hverken jeg eller Socialministeriet har indflydelse på Ankestyrelsens afgørelser.

Afslutningsvis kan jeg bemærke, at Socialministeriet ikke ud over til ovennævnte SM C-33-04 finder, at have givet fortolkninger om rækkevidden af vejledningens regler om aflønning af hjælpere indenfor de senere år. Jeg må dog i den forbindelse oplyse, at det af ressourcemæssige årsager ikke er muligt at gennemgå alle henvendelser fra Ankestyrelsen, for at undersøge om det tidligere har været tilfældet.

Eva Kjer Hansen

/ Karin Ingemann